

Rådgivning inom projektet

Process- och teknikstöd

FÖRSÄLJNING AV BIOGAS PÅ GASNÄTET

Datum: Hösten 2024

Rådgivare: Johan Benjaminsson, Gasefuels AB

Bakgrund

Det förekommer idag försäljning av biogas via nätet i Sverige och till utlandet. Denna biogas kan certifieras och hållbarhetsklassas med olika certifieringssystem. I vissa fall lyfts produktionsstöd för biogasen och ibland erhåller biogasproducenten bättre betalt för biogasen om denne avstår från produktionsstöd och istället säljer biogasen till en specifik kundgrupp utomlands. Detta informationsblad ger en vägledning i handel med biogas inom Sverige och till övriga Europa.

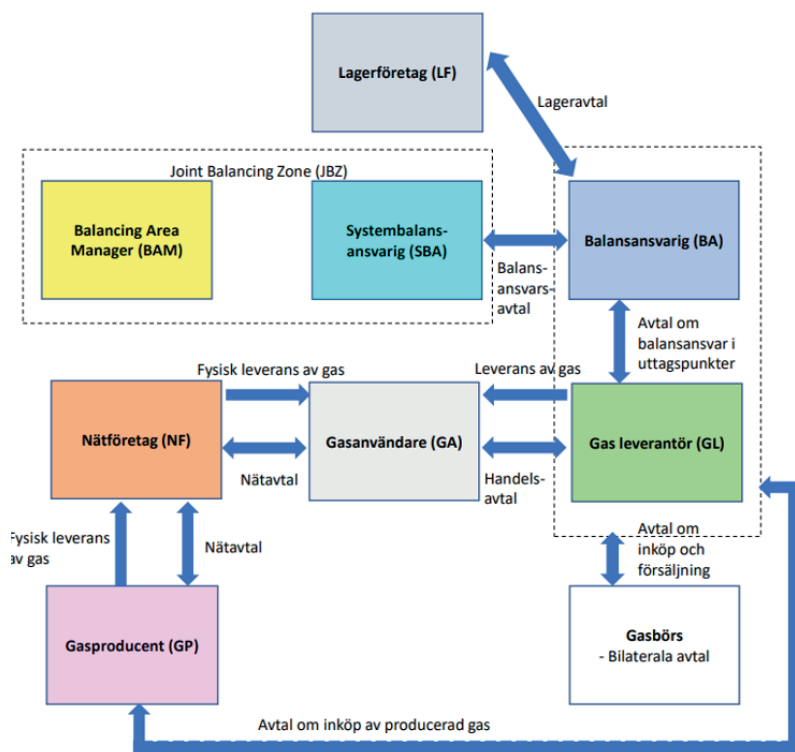
En biogasanläggning i närheten av ett gasnät kan ansluta sig och mata in biogas. Enligt Naturgaslag (2005:403) ska anslutningen möjliggöras göra så länge det är tekniskt möjligt och om det finns kapacitet för överföringen. Mer om anslutning till gasnät finns att läsa i informationsbladet "Vad ska jag tänka på om jag vill ansluta min biogasanläggning till stamnätet eller till ett lokalt distributionsnät" skriven av Henrik Andersson 2023.¹ Under de senaste åren har flera lagändringar gjorts för att gynna anslutning av biogasanläggningar till gasnätet. Enligt förordning EU 2024/1789 står i artikel 18 att det fram till 2029 inte är tillåtet av nätägaren att ta ut en rörlig avgift för inmatning av biogas på gasnätet. Däremot finns en inledande kostnad för att ansluta ledningen till gasnätet.²

Tidigare försågs Sveriges gasnät uteslutande med naturgas från Danmark där gasen hade samma kvalitet i hela nätet. Kunder debiterades per volymenhet med känt energiinnehåll i biogasen. De sju biogasanläggningar i Sverige som varit anslutna till distributionsnätet har därför utöver en uppgraderingsanläggning som renat biogasen till cirka 97 vol-% CH₄ även tillsatt 20 % Propan/Gasol (energimässigt) för att höja värmevärdet till naturgaskvalitet vilket inneburit en kostnad. De två biogasanläggningar som är anslutna till transmissionsnätet har inte behövt tillsats av propan, bland annat till följd av systemet Quality Tracker som mäter värmevärdet på olika punkter i gasnätet och ger underlag för debitering. Distributionsnät som inför motsvarande system med mätpunkter för värmevärdet kräver inte tillsats av propan till den uppgraderade biogasen.

Det finns således juridiska och praktiska förutsättningar för att ansluta biogasproduktion till gasnätet. Energigas Sverige ger årligen ut en ny version av Gasmarknadshandboken som beskriver överföring och handel med gas i gasnätet. Bilden nedan visar att en Gasproducent, exempelvis ett biogasföretag som ansluter uppgraderad biogas med en ledning till gasnätet, ska ha ett nätavtal med ett Nätföretag och även en avtal om försäljning av biogas med en Gasleverantör. Denne Gasleverantör skall antingen själv vara Balansansvarig, eller ha ett avtal med en Balansansvarig. Den Balansansvarige ansvarar för att mängden försäld gas stämmer överens med mängden levererad biogas från Gasproducenten.

¹ Ansluta min biogasanläggning till stamnätet eller till ett lokalt distributionsnät - Hushållningssällskapet

² Förordning - EU - 2024/1789 - EN - EUR-Lex

Källa: Gasmarknadshandboken. Rutiner och informationstruktur för handel och avräkning i det västsvenska gassystemet (2023)

Edielportalen som tillhandahålls av Svenska Kraftnät har en aktörslista med Nätägare, Gasleverantörer och Balansansvariga i Sverige. Se tabellen nedan. För att ansluta till ett gasnät behöver kontakt tas med aktuell nätägare. För att avtala om försäljning av biogasen behövs ett avtal med någon av de gasleverantörer som visas i tabellen. Vissa gasleverantörer är själva balansansvariga medan andra behöver ett avtal med en extern balansansvarig.

Källa: Edielportalen

Nätägare	Gasleverantörer "Handlare"	Balansansvariga
Göteborg Energi Gasnät	Apportgas AB	
Kraftringen Nät AB	BioGem AB	
Swedegas AB	Centrica Energy Trading A/S	Centrica Energy Trading A/S
Varberg Energi Infra AB	E.ON Energilösningar AB	
Weum Gas AB	E.ON Sverige AB	E.ON Sverige AB
Öresundskraft Gasnät AB	Energi Försäljning Sverige AB	Energi Försäljning Sverige AB
	Gasum AB	Gasum AB
	Göteborg Energi AB	Göteborg Energi AB
	Kraftringen Energi AB	
	Modity Energy Trading AB	Modity Energy Trading AB
	Uniper Global Commodities SE	Uniper Global Commodities SE
	Varberg Energimarknad AB	Varberg Energimarknad AB
	Öresundskraft Marknad AB	
	Ørsted	
		Energi Danmark A/S

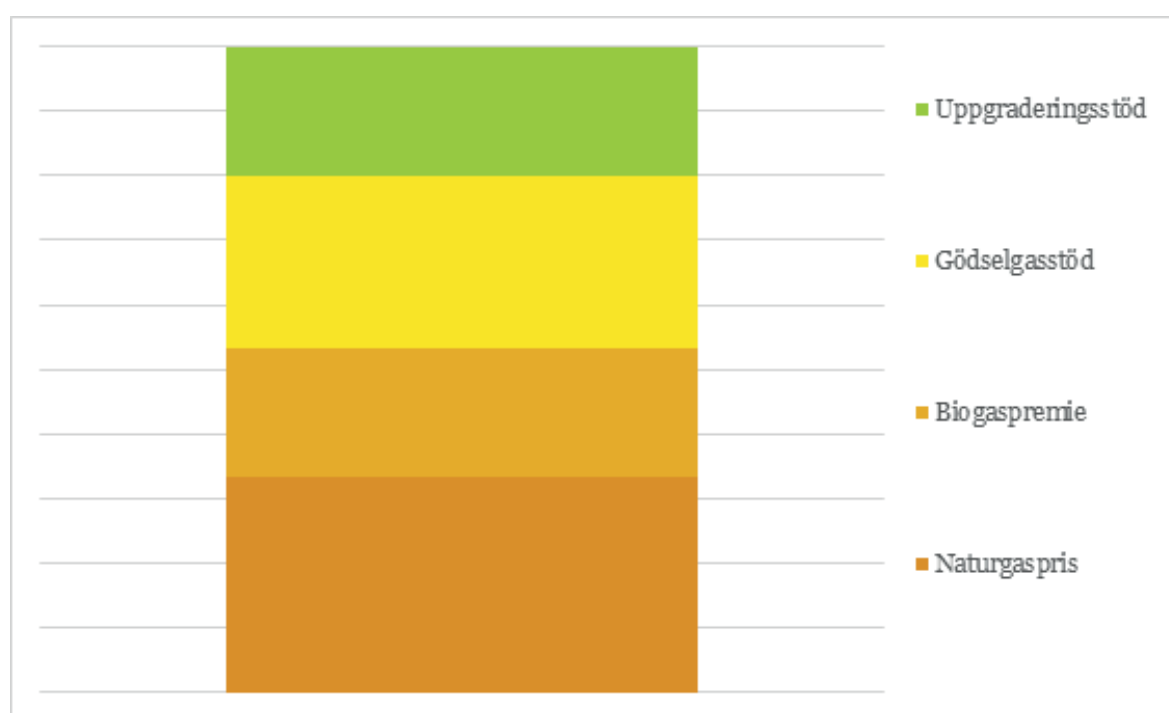
Beskrivning av problemet

Det kan vara svårt att veta vilka marknadsmöjligheter och priser som gäller för biogas. Är det exempelvis alltid bra att tillföra andra restprodukter som slakteriavfall till en gödselbaserad biogasanläggning och hur kan produktionens klimatprestanda påverka prisbilden på biogasen. Hur ska biogasen certifieras och vilken ersättning kan man förvänta sig för biogasen.

Förslag på lösning eller rekommendation

Diagrammet visar ett exempel på hur värdet av biogas ser ut för en biogasproducent som avyttrar biogas till gasnätet. Det kan finnas flera olika prismodeller och detta är endast ett exempel. Biogas som matas in erhåller ett grundpris som står i relation till naturgaspriset. Naturgaspriset publiceras dagligen på European Energy Exchange AG (EEX). Utöver naturgaspriset kan en biogaspremie erhållas till följd av att biogasen har bra miljöprestanda med låga koldioxidutsläpp. Biogaspremien kan ha ett förhållande till skatten på naturgas, i det fall som en kund kan dra av skatten om den väljer biogas istället för naturgas, så skulle biogaspremien åtminstone motsvara skattesatsen. Staten ger idag subventioner till biogas och både gödselgasstöd och uppgraderingsstöd kan årligen sökas från Energimyndigheten. Stöden är i nuläget aviserade att betalas ut till och med 2027. Det utförs överkompensationsberäkningar i efterhand och vid höga priser på naturgas kan en återbetalning krävas på delar eller hela stödbeloppet.

En modell för att erhålla betalning för biogas kan vara att erhålla naturgaspriset som sätts rörligt för varje dag plus en fast biogaspremie som fastställs för en eller flera år framöver.

I Sverige skall uppgraderad biogas inneha ett hållbarhetsbesked. För att biogas skall klassas som hållbar finns EU-bestämmelser i Förnybartdirektivet (Renewable Energy Directive RED II) och detta direktiv finns införlivat i Lag (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen samt i Förordning (2011:1088) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen. Genom att erhålla ett hållbarhetsbesked för biogasen finns bevis för att den är hållbar samt att den därmed kan få skattebefrielse och erhålla uppgraderingsstöd. Hållbarhetsbesked erhålls från Energimyndigheten dit även årlig rapportering av hållbara mängder skall göras. För att erhålla Hållbarhetsbesked finns exempelvis krav på spårbarhet vad biogasen är framställd av.

Om det är aktuellt att sälja biogasen utanför Sverige behöver biogasen certifieras. EU tillhandahåller en sida med godkända certifieringsmetoder.³ De två vanligaste certifieringarna för att sälja biogasen till övriga Europa är REDcert-EU och ISCC. Redcert-EU certifierad biogas innebär att biogasen klarar Förnybartdirektivets krav, det vill säga samma krav som vi har i Sverige men med där ett externt certifieringsorgan godkänt att den klarar Förnybartdirektivet. Exempelvis Varberg Energi skriver på sin hemsida att de tillhandahåller REDCert-EU certifierad biogas.⁴ ISCC certifiering är en internationellt använd certifiering för att påvisa klimatdata på biogas. Vissa företag kan kräva ISCC certifierad biogas. I Sverige är exempelvis reningsverket Gryaabs biogas ISCC-certifierad.⁵

Tabellen nedan visar en översiktlig jämförelse mellan att sälja HBK-klassad biogas inom Sverige i jämförelse med att sälja biogasen till exempelvis Tyskland under oktober 2024. Energimyndigheten medger hållbarhetsbesked på biogasen med strängare krav ju nyare anläggningen är. Äldre anläggningar krävs på 50 % reduktion jämfört med motsvarande fossila bränsle medan anläggningar från 2025 behöver reducera utsläppen med 80 %. Biogasen som säljs utomlands i exemplet nedan är tillverkad av gödsel vilken ger negativa utsläpp. Genom att exempelvis återvinna koldioxid som i sin tur ersätter fossilt tillverkad koldioxid kan ännu bättre klimatdata erhållas på biogasen och därmed säljas till högre värde. I Sverige handlas all biogas till samma värde under förutsättning att Energimyndigheten klassat biogasen som hållbar. Med priser enligt exemplet nedan ser det just nu ut att vara bättre att lyfta stöd och sälja biogasen inom Sverige. Alla priser fluktuerar dock kraftigt och tabellen ger endast en ögonblicksbild för en specifik månad.

	HBK-biogas, upp till 80% CO₂-red. öre/kWh	-100 g CO₂ekv/MJ öre/kWh
Certifiering/godkännande	Rapportering till Energimyndigheten	Rapportering till Energimyndigheten, därtill certifiering enligt REDcert-EU.
Substrat	Gödsel, avfall, restprodukter	Gödsel och åtgärder som ger negativa utsläpp
Naturgaspris oktober 2024 (EEX)	55	
Biogaspremie	40	
Gödselgasstöd	40	
Uppgraderingsstöd	30	
Avancerad biogas agriportance ⁶		140
Summa	165	140

³ https://energy.ec.europa.eu/topics/renewable-energy/bioenergy/voluntary-schemes_en

⁴ [Tryggt och bekvämt med gas | Varberg Energi](#)

⁵ [Gryaabs biogas ISCC certifierad! - Gryaab](#)

⁶ <https://agriportance.com/sv/verktyg/priser-foer-utveckling-av-biometan/> - priset omräknat till öre/kWh undre värmevärde